

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину помісну Українську
православну церкву!

Часопис Волинської єпархії
Православної церкви України

№ 5 (186), травень 2020 р.

Великодня ніч 19 квітня. Під час богослужіння в кафедральному соборі Святої Трійці митрополит Луцький і Волинський Михаїл виносить на площу благодатний вогонь для вірних, які через карантин не можуть бути в храмі

Світлина інформаційної служби єпархії

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

14 травня – священику Макарія, митрополита Київського, Галицького і всієї Русі

Святитель Макарій (Черта) народився в знатній русько-литовській сім'ї. В молодості прийняв чернечий постриг у Віленському Свято-Троїцькому монастирі і був там настоятелем.

Після смерті в 1495 році Київського митрополита Іони (Глезни) архимандрита Макарія висвятили на цю посаду. По монголо-татарській навалі та наступних лихоліттях Київ лежав у руїнах і вже давно не бачив своїх архієреїв. Іменуєчись митрополитами Київськими, предстоятелі нашої Церкви там не жили. Тому владики Макарій, як і його попередники, мешкав у Вільні (Вільнюсі) та Новогрудку, де відстоював Православ'я від наступу католиків.

Уся Київська земля була розорена татарами, і святитель знав, що вони перекирили дороги, вчиняють далекі напади вглиб Русі, але ніякі небезпеки не могли його зупинити. Він вважав за обов'язок бути у своєму титульному городі. Окрім того, передбачалися зміни в устрої держави: мало бути відновлено Київське князівство, а зна-

чить слід було відновити й кафедральний Софійський собор, що стояв занепалий.

14 травня 1497 року, в день недільний, митрополит зупинився для звершення Божественної літургії в селі Стриголовіна недалеко від Мозиря (нині Гомельська обл. Білорусі). Саме там під час служби Божої татари вбили митрополита Макарія. Супутників його – одних убили, інших забрали в полон. Багато зла заподіяли і навколишнім жителям.

Останки високопреосвященного перевезли до Києва і поховали в соборі Святої Софії, хоч він був тоді закритий, розорений і запущений. Із тих пір у ньому часто чули таємничий спів незримого хору, а перед гробницею священику знаходили свічки, запалені невідомою рукою. У XVII в. після зцілень, що відбулися заступництвом угодника, він був зарахований до лику святих.

Нині мощі священику Макарія покаяться в Києві у Володимирському соборі.

Віталій КЛИМЧУК

Наша газета – у Вашу скриньку чи на монітор
Боголюб'язний читачу! Наш часопис – корисний засіб у духовному житті православного християнина. Щоб ця релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її в будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – **6 грн 80 к.** (без вартості приймання передплати). Індекс у поштовому каталозі обласної періодики – **91241**. Ця ж газета в електронному вигляді, архів її основних публікацій, радіопередач та інших аудіо,- відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslaviavolyni.org.ua

ХРОНІКА

У ВПБА завершили Невсипущий Псалтир

10 квітня у Волинській православній богословській академії закінчилося читання Псалтиря. Студенти, викладачі, інспектори читали його з першого дня Великого посту безперервно сорок днів.

Як зазначив благочинний академічного домового храму Всіх волинських святих ієромонах Іларіон (Зборовський), духовенство професорсько-викладацького та інспекторського складу разом зі студентами цього вишу відслужили подячний молебень і панахиду, на яких востаннє зачитувались імена за здоров'я та за упокій.

Ректор ВПБА протоієрей Володимир Вакин у проповіді насамперед подякував Богові за щирі молитви під час читання Невсипущого Псалтиря, за жертвність на славу Божу, за розуміння ситуації, що склалась із пандемією.

Владика благословив двох насельниць на «ангельське служіння»

У шостий тиждень Великого посту митрополит Луцький і Волинський Михаїл двічі звершив чин постригу в жіночому монастирі Святителя Василя Великого, що в обласному центрі.

Як повідомила намісниця обители ігуменя Анастасія (Заруденець), 7 квітня, у день Благовіщення Пресвятої Богородиці, після вечірні в домовому Свято-Катеринівському храмі відбувся постриг у рясофор (перший із трьох ступенів монашества) послушниці Оксани Юхти. А 11 квітня, напередодні Входу Господнього в Єрусалим, увечері високопреосвященний звершив постриг у малу схиму – другий ступінь – інокіні Марії (Свідерської). Тепер їх звуть Ольгою й Анною. Архієрей привітав новопострижених, дав настанови про монаший життєвий шлях.

До речі, на сьогодні в обители спасається 14 насельниць, із них вісім – пострижені у різні ступені чернецтва.

Проповідь архієрея: лице закриваємо, душу перед Богом відкриваємо

12 квітня після Богослужіння на Вербну неділю в кафедральному соборі Святої Трійці митрополит Михаїл виголосив казання, у якому закликав до щирої віри в умовах карантину.

Владика нагадав притчу Соломона: «Обачний, бачачи лихо, ховається, а легковажний іде далі і зазнає кари». Тому сьогодні ми не ігноруємо заходи безпеки, а навпаки – додержуючись усіх рекомендацій, із великою вірою йдемо до храму.

Потрібно дотримуватися норм гігієни, але не лякатися самої хвороби, переконує керуючий єпархією. Тому ми вшануємо свята так, як надихає нас віра, але із застосуванням масок, пильнуючи дистанції тощо. «Лице закриваємо, душу перед Богом відкриваємо», – стверджує архієрей.

Як у Луцьку святкували Вербну неділю в умовах карантину

3 нагоди Входу Господнього в Єрусалим, або ж Вербниці, 12 квітня у храмах відбулись урочисті Богослужіння та освячення верби. У зв'язку із посиленням карантинних заходів цього року усе це проходило з певними особливостями.

Зокрема, в кафедральному соборі Святої Трійці, щоб уникнути скупчення людей, освячували вербові гілочки не лише в неділю, але і в суботу й понеділок. На території нанесли розмітку стрілками із написами «вхід» і «вихід», аби вірянам зручніше було дотримуватися дистанції у півтора-два метри. На вході їх зустрічав священнослужитель, який нагадував про необхідність носити маску та пильнувати відстані у храмі й біля нього.

Звісно, у ці дні в головний храм єпархії прийшло значно менше вірних, аніж звичайно. Проте в неділю духовенство труди-

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

15 травня – святителя Афанасія Великого, архієпископа Александрійського

Богоугодник народився близько 297 р. в Олександрії (Александрії), на півночі Єгипту, в християнській сім'ї.

Коли йому виповнився 21 рік, єпископ Олександр висвятив його на диякона. У цьому сані о. Афанасій супроводжував архієрея у 325 році на Нікейський Собор, де виступив зі спростуванням ересі Арія. Після смерті святителя Олександра диякона Афанасія обрали його наступником і 8 липня 326 року він був висвячений на єпископа Александрійського.

Очолити помісну Церкву, владика Афанасій продовжував ревну боротьбу проти послідовників Арія. У 336 році його звинувачують у вбивстві та відправляють у Трір (теперішня Німеччина). Після смерті імператора Константина I повернувся із заслання.

Єпископ Афанасій відправився у Рим до Папи Юлія I (337–352), старанням якого був виправданий на помісному Сардикійському соборі у 343 році. Після цього святитель повернувся в Олександрію, але за намовою аріан його кілька разів виганяли з міста.

Незважаючи на багатолітні (загалом понад 20 років) гоніння й переслідування еретиками, святий продовжував відстоювати чистоту віри і невпинно викривати аріан, проти яких написав багато послань і богословських трактатів.

За імператора Юліана Відступника (361–363) святитель Афанасій опинився у вигнанні в Фівадійській пустелі. Після його смерті повернувся і керував Александрійською

23 травня – апостола Симона Зилота

Місто Канна Галилейська відома світу передусім весільною історією, де відбулося диво перетворення води у добре вино. Всі знають, хто здійснив це чудо. Адже на святковому дійстві як гості були присутні Ісус із Матір'ю Марією. Про це розказано в Євангелії.

А в переказах, що до Нового Завіту не ввійшли, говориться, хто був нареченим на тому весіллі: Симон, син святого Йосифа Обручника, тобто по плоті брат Господа (звездений брат), а невдовзі один із дванадцяти апостолів.

Отже, перше чудо, яке звершив Спаситель, – перетворення води у вино – відбулося, ймовірно, в домі Симона: під час весільного бенкету для гостей не вистачило вина. Тоді Господь за проханням Пресвятої Матері перетворив воду на вино. Вражений чудом, Симон усім серцем і душею увірував в Ісуса як обіцяного Месію і пішов за Ним, пішов ревно, через те й названий Зилотом, або ж Кананітом (грецькою й арамейською – «ревний наслідувач»).

У день П'ятидесятниці він отримав разом з іншими апостолами дар Святого Духа. Симон проповідував учення Христа в Юдеї, Єгипті, Лівії, Киринії і Британії. За житієм (однією з версій), в Абхазії він був розп'ятий на хресті. Похований у місті Никопсії в Черкесії. Згодом

Церквою ще сім літ – аж до своєї кончини 2 травня 373 року.

Інтелектуальний спадок нащадкам-вірянам від святителя складають численні коментарі до Біблії, аскетичні настанови, слова та бесіди, листи, апологетичні та догматичні твори, в яких відстоював чистоту віровчення. Особливе значення у полеміці мали «Історія аріан для ченців», «Чотири слова проти аріан», «Книга про Трійцю і про Духа Святого». Йому належить також життєпис претодобного Антонія Великого.

Святкування пам'яті святителя Афанасія встановлено за його багаторічні великі труди і подвиги, понесені на захист догматів Вселенської церкви проти ересі.

на місці подвигів святого, недалеко від Іверської гори, споруджено Новоафонський монастир Симона Кананіта. Донині збереглася печера, в якій жив угодник.

Віталій КЛИМЧУК

Чан у домі Симона, де відбулося перетворення простої води у вино

Світлина автора

лося протягом усього дня, освячуючи вербу та вітаючи парафіян.

Нагадаємо, для тих, хто перебуває у групі ризику й не може брати участь в Богослужіннях, ведуться їх прямі телепередачі. Зокрема, щонедільні трансляції літургії з кафедрального Троїцького собору можна дивитися на «12 каналі» та єпархіяльній сторінці у «Фейсбуці».

Луцький священник розвозив освячені паски нужденним

Настоятель парафії Святителя Йоана Золотоустого, що в обласному центрі, протоієрей Петро Атаманів роздав допомогу парафіянам, які опинилися у скрутному становищі.

Душпастир освятив паски й одвіз вірянам, аби допомогти їм відчутти свято. Крім великодньої страви, о. Петро роздав і продуктові набори, які допомогли закупити меценати храму.

Церкві подарували дитячий майданчик

На території луцького храму Різдва Йоана Предтечі встановлено дитячий майданчик.

Як розповів настоятель протоієрей Володимир Труш у «Фейсбуці», таку радість для малечі організували завдячуючи Олександрові Пивоварову – добрий, небайдужий людині, яка власні кошти використала на благо справу.

Мешканці Гуцанської, на якій знаходиться церква, розповідають, що ця вулиця завдовжки більше трьох кілометрів не має жодного дитячого, спортивного майданчика, і діти граються просто на дорозі.

Тож після карантину панотець чекає своїх маленьких парафіян.

Освячували паски у місцях їх випікання і продажу

14 квітня протоієреї Микола Цап (канцлер єпархії) та Віталій Собко (клірик Троїцького кафедрального собору) святити цю великодню здобу в супермаркетах «Сільпо»: в РЦ «Промінь» та колишньому центральному універмазі Луцька. Вироби продавалися по всій торговельній мережі.

15 квітня староста собору протоієрей Володимир Подолець із такою ж місією побував у гіпермаркеті «Там-Там» і святити ще протягом трьох днів. Спочатку освячував паски на прилавках, а опісля їхні складники – в пекарському цеху. «Це ваша добра справа, – звернувся о. Володимир до працівників, – що забезпечуєте людям готовий пасхальний атрибут. Виготовлення паски, цього хліба святого на честь Воскресіння Христового, – один зі штрихів ваших добрих діл». 16 квітня панотець побував у пекарні ПрАТ «Теремно-хліб».

Цьогоріч українці відзначали незвичайний Великдень. Зрозуміло, споживання здобного виробу – не найголовніше в основному торжестві християн, але для багатьох вірян важливо скуштувати свяченого великоднього хліба.

У волинських храмах – відправи Страсного тижня

В останню седмицю перед Світлим Воскресінням Христовим у церквах єпархії, зокрема, кафедральному соборі Святої Трійці, правили особливі Богослужіння.

У Страсний четвер митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив чин омовіння ніг та ранню з читанням 12-ти страсних Євангелій.

Наступного дня навколо головного храму єпархії відбувся страсний хід (лише за участю соборного духовенства), відслужили вечірню з винесенням плащаниці та єрусалимську ранню Великої суботи. Ці відправи теж очолив владика Михаїл.

Великдень у кафедральному соборі

19 квітня, на Світле Христове Воскресіння, Пасху, в луцькому соборі Святої Трійці відбулись урочисті Богослужіння.

Закінчення на с. 3

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на с. 2

Перед початком молитов митрополит Михаїл приніс у храм лампади із благодатним вогнем. Після цього служили опівнічну, ранню, хресний хід та Божественну літургію.

На завершення ранньої декан церкви протоієрей Микола Нецькар прочитав Огласительне слово святителя Йоана Золотоуста, а віцеканцлер єпархії протоієрей Олександр Безкорований під час служби Божої – пасхальне послання Митрополита Київського і всієї України Епіфанія. Традиційно частина великодня Євангелія прозвучала різними мовами: на ознаку того, що Православ'я – віра всесвітня.

Богослужіння частково відбувалося й надворі. Парафіяни теж перебували за межами храму й долучалися до молитви ззовні.

Після літургії високопреосвященний виступив із вітальним словом, у якому нагадав: сьогодні Світле Господнє Воскресіння вказує нам, що життя – це радість. Тому потрібно радіти всією душею. Ми віримо, що у цей нелегкий час Бог із нами і Він допоможе нам.

Потому відбулось освячення великодніх кошиків. Пряму трансляцію вів «12 канал».

Рудка-Козинська: перша відправа в новому храмі

У новоспорудженій церкві Святого Духа, що в цьому селі Рожичанського деканату, настоятель протоієрей Андрій Голуб 19 квітня, на Великдень, звершив перше богослужіння.

Як повідомив панотець, іще треба докласти чимало старань для закінчення робіт. Однак у святковому вітанні подякував насамперед організаторові будівництва Євгену Фенюкові, жертводавцям – родині Хотимчуків, зокрема головному редакторові газети «Вісник+К» Євгенові Яковичу, й іншим вірянам за вагомий внесок у розбудову Божого дому. Опісля душпастир освятив пасхальні страви (звичайно, з дотриманням вимог карантину).

До цього часу приміщення для відправ громаді надавала місцева агрофірма.

У вересні 2016 року тоді ще вікарій єпархії єпископ Матфей здійснив чин заснування храму, і в листопаді розпочалося будівництво. Торік у грудні митрополит Луцький і Волинський Михаїл освятив накупольні хрести.

Владика Михаїл: про шлях до чернецтва, заробітки священнослужителів, мандрі

Наш митрополит у черговому інтерв'ю програмі «АПоговориТИ» (на «Ютуб»-каналі) повідав про свої будні, відпочинок, фінансові справи.

Високопреосвященний розповів, що родом із Тернопільщини. Після закінчення ПТУ одержав спеціальність слюсаря електронних виробів і автоматики. Ця професія згодом пригодила при виконанні послуху в Почаївській лаврі. «Я був помічником майстра: ремонтувати кадило, згоріла проводка, станки налаштувати», – згадує архієпископ. Опісля навчався у Ленінградській семінарії. І через два роки зрозумів, як повністю присвятити себе служінню Божому: його шлях має бути в чернецтві.

Владика дуже любить подорожувати, бо це зміна вражень, активний відпочинок. Розповідав як про світські мандрівки, так і про паломництва. Архієрей зазначив: спочатку потрібно навчитися любити себе і свою країну, а з подорожей брати щось корисне для себе.

А ще керуючий єпархією відповідав на запитання про доходи священників. Щоб прогудувати сім'ю, деякі душпастирі влаштовуються на додаткову роботу: таксистами, охоронниками тощо.

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

28 травня –

преподобного Пахомія Великого

Народився святий 292 року в Фіваїді (Верхній Єгипет) від батьків-язичників і здобув добру світську освіту.

Коли Пахомію виповнилося 20, він був призваний до війська. Новобранців розмістили в міській в'язниці під вартою. Тамтешні християни прийшли до них із їжею, годували, виконували різні прохання. Коли юнак довідався, що ці люди так роблять заради свого Бога, сповняючи Його заповідь про любов до ближніх, це глибоко запало в його чисту душу. Він дав обіцянку стати християнином.

Повернувшись із війська, Пахомій прийняв хрещення, оселився у віддаленому селищі Шенес і відразу ж став вести суворе подвижницьке життя. Відчувши необхідність

свою громаду для наставлення і євхаристії. Для допомоги в подоланні спокус і духовному розвитку настоятелі монастирів вели з братією бесіди на релігійні теми.

Пахомій запровадив працю як невід'ємну складову життя ченців. Вони обробляли землю, трудилися в кузнях, на млинах, теслярстві, плели корзини і циновки, тобто власними силами здобували необхідні для життя речі. Пахомій намагався позбавити монахів користолюбства, тож не дозволялося мати приватної власності, навіть одяг і їжу вони отримували із монастирських запасів.

Життя іноків було важким, але не надмірно. Вони спали не на підлозі, а на жорстких ліжках, тілесні покарання застосовували лише у разі серйозних провиз (за крадіжку, сварки). Один чернець не повинен був

у духовному керівнику, він звернувся до пустельника Паламона і став ревно проходити чернечі подвиги за прикладом свого наставника.

Одного разу Пахомій почув Голос, що наказав йому побудувати обитель серед пустелі. Він розповів про це старцеві Паламону. Обидва, сприйнявши почуті слова за вказівку Божу, вирушили в місцевість Тавеннісі й стали будувати невелике чернече житло. Паламон благословив початок заснування обители та передбачив майбутню її славу. Невдовзі старець відійшов до Господа. Незабаром до Пахомія прийшов його старший брат Іоант а оселився разом із ним.

Поступово до преподобного стали збиратись учні. Їх вражала працьовитість наставника, який встигав усе: обробляв сад, розмовляв з тими, що приходили до нього і просили настанови, та служив хворим.

Але найістотніший внесок Пахомія у розвиток чернецтва в тому, що він уперше розробив устав монашого життя, підпорядкував життя чорноризців строгим правилам. До обов'язків ченців, насамперед, входила молитва і читання книг духовного змісту. Браття зобов'язані були дотримуватися певних правил щодо одягу, їжі та сну; їм заборонялося покидати монастир. Ігумен прагнув відокремити монастирі від світу, обнісши їх стінами.

На чолі кожного поселення монахів тепер стояв абат (отець), ченці жили в кількох великих будинках по трьох у келії. За кожним будинком закріплювалося певне ремесло: були ткацька майстерня, пральня тощо. Деякі обов'язки – готування їжі, турбота про хворих, навчання послушників, переговори з купцями – виконувалися черговими.

За чітким розпорядком здійснювалося й молитовне життя: богослужіння відбувалися двічі на добу зі співом псалмів, молитвами, читанням Біблії, після чого була трапеза. Розмови під час їжі заборонялися. У неділю милися, в цей день кожен абат збирав усю

У єпархії відзначили поливаний понеділок

Традицію, яка побутує на Галичині, вперше запровадили в Луцьку. Митрополит Луцький і Волинський Михаїл вирішив так нагадати про пасхальну радість в умовах карантину.

20 квітня владики разом із соборним духовенством відслужили молебні біля державних установ та окропили їх водою ззовні. Спочатку молитву вознесли біля пам'ятника святому Миколаєві, який вважається покровителем міста. Потому молебні правила перед міською радою, ОДА, Управлінням СБУ, ГУНП та прокуратурою у Волинській області.

Окрім того, з благословіння керуючого єпархії духовенство Луцького міського деканату окропило свяченою водою приміщення магазинів, державних установ та громадських організацій.

Архієрей зазначив, що так душпастирі хотіли нагадати про пасхальну радість і підбадьорити органи місцевої влади та силовиків, які сумлінно виконують свою роботу в умовах карантину й забезпечують порядок.

Казання архієрея: через воскреслого Христа спілкуємося з померлими

26 квітня, в день Антипасхи, митрополит Михаїл на завершення Божественної літургії в кафедральному соборі Святої Трійці говорив про наш зв'язок із рідними, яких нема на цьому світі.

Нині розділяємо радість Воскресіння Христового з тими, кого уже немає в живих на землі. У цей день ми відчуваємо особливе єднання із рідними і близькими. І це можливо лише через воскреслого Христа, пояснює архієпископ.

Адже якби Христос не воскрес, то сьогодні ми йшли б не до рідних, а лише на місце їх поховання. Наш зв'язок відбувається через воскреслого Господа. Саме через Нього маємо спілкування з тією людиною, яку тимчасово не бачимо, зазначив високопреосвященний.

Волиняни організують благодійні пасхальні заходи

Священнослужителі й миряни єпархії проводять різноманітні акції, присвячені Воскресінню Христовому.

18 квітня, напередодні Великодня, стараннями вірян та друзів головного військового капелана єпархії протоієрея Михайла Бучака придбано захисні комбінезони для лікарів комунального підприємства «Луцький центр первинної медичної допомоги № 2».

У с. Броніця Камінь-Каширського деканату парафіяни храму Різдва Йоана Предтечі передали для воїнів 14-ї механізованої бригади великодні страви, аби вони відчували свято.

27 квітня луцький районний декан протоієрей Володимир Присяжнюк із військовими капеланами передали для хворих медичного центру «Волинська обласна психіатрична лікарня № 1» пасхальні гостинці, зібрані вірянами сіл Ботин, Гаразджа, Гірка Полонка, Романів цього благочиння.

Традиційний фестиваль «Великдень у Луцьку» за участю хорових колективів різних конфесій у зв'язку з карантинним проходив у новому, онлайн-форматі, який транслювався в «Ютубі» та «Фейсбуці» на сторінці Департаменту культури міської ради. Серед учасників – хори «Оранта» Свято-Троїцького кафедрального собору та «Кредо» парафії Холмської ікони Божої Матері м. Луцька.

А інформаційно-туристичний центр «Zhyduchyn Center – Жидичин Центр» чоловічого монастиря Святителя Миколая Чудотворця Ківерецького деканату запропонував вірянам, які проводять карантин удома, задля їх підтримки і підбадьорення християнський серіал «Вибрані», що недавно вийшов на екрани. Подивитись його можна за цим посиланням: <https://www.facebook.com/677550036002587/videos/>.

Інформаційна служба єпархії

ОБРАЗ БОРИСА І ГЛІБА

15 травня – Перенесення мощей благовірних князів-страстотерпців Бориса і Гліба.

Борис та Гліб – сини великого князя Київського Володимира, після смерті якого в 1015 р. престол був силоміць зайнятий його пасинком Святополком (якого прозвали Окаянним). Кияни не любили Святополка, любили ж і бажали собі за князя Бориса. Святополк вирішив позбутися гаданих конкурентів та вчинив братовбивство: спершу знищив Бориса, потім і Гліба. Борис міг сам сісти на київський трон, усунути Святополка – мав підтримку частини раті, проте це означало би «міжусобну брань» перед загрозою нападу кочівників зі Сходу. Тож за для миру на Русі він пожертвував собою, за що й сподобився приєднання до лику святих.

Ярослав Мудрий, один із синів спочилого Володимира, ставши Великим князем київським, вирішив перепоховати мощі своїх братів Бориса і Гліба. Спочатку їх поклали у Вишгороді в храмі Василя Великого; у 1026 р. перенесли до усипальниці спеціально побудованого й освяченого на їхню честь собору в тім горді.

У колекції Музею волинської ікони зберігається образ «Святі Борис і Гліб» із Хрестовоздвиженської церкви с. Овлочин Турійського району. Твір датовано 1885 р. і має підпис автора – Каспера Списацького.

Сюжет, вибраний митцем, відзначений оригінальністю композиційного вирішення. Ікону мовби поділено на дві частини, що розповідають про смерть Бориса і Гліба.

Зліва, на березі ріки, зображений навколішки Борис у військовому обладунку з мечем на поясі. Біля його ніг – шолом. Трохи далі, на тлі гостроверхих шатер намальовано воїна зі списом у руці. Сцена відповідає життєвому переказу про останні години Бориса, якому приснився сон про свою загибель. Усю ніч він молився,

Каспер Списацький. «Святі Борис і Гліб» (1885). Походить із храму Воздвиження хреста Господнього с. Овлочин Турійського благочиння

просив у Господа сил і мужності прийняти смерть. Удосвіта підслани Святополком убивці зарубали Бориса та його вірного слугу Георгія.

Справа на іконі, в човні з двома веслярами намальовані непропорційно великі постаті Бориса і Гліба у царському вбранні. Гліб правицею вказує на ладді, що пливають їм назустріч по річці Смядинь, у лівій тримає меч. Борис обіймає його за плечі правою рукою, в лівій держить спис. Це зображення відповідає життєвому переказу про смерть Гліба від рук злочинців, які перескочили на човен і вбили його, незважаючи на благання.

В образі майстер поєднав, з одного боку, традиції розповідної життєвої іконографії, з другого – усталене зображення братів.

К. Списацький намалював їх обернутими один до одного, символізуючи спільну долю, братерську любов і розуміння. Давні перекази про Бориса і Гліба стверджували, що вони свідомо намагалися уподібнитися у добровільному стражданні Ісусові Христу, вмирили, аби жити за Його заповідями. Саме готовність до страждань і відреченості од світу втілює К. Списацький у цих ясных і лагідних ликах. Бориса, старшого за віком, маляр традиційно змалював із невеликою борідкою. Образ юного Гліба більш ніжний і простодушний. Іконописець робить акцент на їхньому одязі, використовуючи червоний та синій кольори, таким чином виділяє образи із загальної композиції.

Каспер Списацький працював у техніці олійного живопису. Його творчість за стилістико-образним вирішенням стоїть на грані професійного і народного малярства, в ній поєднано засади іконопису і релігійного живопису, який стає переважаючим у XIX ст.

Тетяна ЄЛІСЄВА,
завідувач Музею волинської ікони

— ЛІСТ ДО РЕДАКЦІЇ —

ЧАС ЗБИРАТИ КАМІННЯ

Укотре в історії людства нашу планету та її мешканців несподівано, хоча водночас і цілком очікувано, накрило лихо, можна сказати, вселенського масштабу – пандемія коронавірусу, чи COVID-19. Чому несподівано? Бо ніхто не сподівався, що це трапиться саме зараз. Чому очікувано? Бо з часу Чорнобильської катастрофи для багатьох стало зрозуміло: живемо воістину в часи Апокаліпсису, коли після сурми третього Ангела впала з неба зірка «полин» (чорнобиль) і третина вод стала гіркою (від радіоактивного зараження).

Ніхто не може уникнути хвороби. Цей смертельний ворог не зважає ні на расу чи національність, стать чи вік, соціальний статус чи матеріальний стан, релігійну чи конфесійну приналежність тощо. Чи це часом не броньована сарана, яка мала вигляд коней з людськими обличчями, що приготівані на війну, з подібними до золотих вінців на головах, і яка вийшла з безодні після сурми п'ятого Ангела (Об. 9:3–10)? Хтозна...

Виникає закономірне питання: для чого Бог допустив таку жахливу та масштабну кару на мешканців землі? Коли Ісусові Христу доповіли, що Понтій Пилат змішав кров галілеян із їхніми жертвами, то просто відповів, щоб ніхто цим не спокушався і не думав, ніби ці галілеяни грішніші за усіх галілеян. То був приклад для того, щоб решта покалася у своїх гріхах і не загинула (Лк. 13:1–5).

Так само і ті вісімнадцять, що башта на них у Силоамі завалилась, не були винними більше за всіх, які живуть в Єрусалимі (Лк. 13:4).

Отже, Бог посилає кару не тільки для того, щоб покарати грішників, але і для того, щоб інші, котрі не менш грішні за перших, покалялись і перестали грішити, щоб так само не загинути. Тому що Бог не може байдуже спостерігати за тим, що відбувається на землі. Звичайно, Він довготерпеливий, але є межа і Його терпінню. Бо якщо люди не хочуть спасатися, то треба їх якось спонукати до цього. «Кого Я люблю, тому докоряю й караю того» (Об. 3:19).

Чомусь більшість вирішила боротися з цим лихом виключно матеріальними засобами чи заходами, вперто не помічаючи духовне джерело і природу цієї недуги. Ніхто особливо не хоче ні кається, ні переставати грішити, ні переосмислити своє життя, ні поміняти цінності, надаючи перевагу духовним. Ніхто, вочевидь, не збирається заради надприбутків перестати бездумно використовувати та нищити природні ресурси, відмовлятися від хабарів, корупційних схем, чи, одним словом, незаконного збагачення, злодіяства і шахрайства.

Тривалість пандемії та її наслідки залежать, на нашу думку, не так від кількості спецзасобів, спецобладнання, дотримання спецрежиму карантину (хоча і це має, без сумніву, своє значення), як від кардинальної зміни життєвого вектора

та переорієнтації життєвих цінностей – із матеріальних на духовні.

Для Бога не те важливо, який у тебе рахунок у банку і на якому автомобілі ти їздиш, як те, яке у тебе серце і чим воно наповнене. Як ти проводиш своє дозвілля, чи знаходиш там час на молитву, читання Божого Слова, допомогу ближньому. Як ти виконуєш Заповіді, основні з яких – любов до Бога та до ближнього. Чим скоріше ми зрозуміємо ці очевидні духовні істини і візьмемо їх на озброєння, тим скоріше Господь закінчить так відвідувати народ Святий.

Без сумніву, для кожного з нас і для людства в цілому настав момент істини. Очевидно, що справа духовної деградації та занурення в болото тотальної гріховності мешканців нашої планети зайшла занадто далеко. Всевишній дає людству і кожному з нас іще один шанс (чи не останній?) врятувати від пекельної загрози наші безсмертні душі, ще раз нагадає про тимчасовість нашого життя, закликає до серйознішого та відповідальнішого ставлення до справи нашого спасіння.

Тому скористаймося цим шансом, перестанемо догоджати тілесним пожадливістям, творити та служити тілесним кумирам, ідолам. Збираймо духовні, нетлінні скарби на небесах, щоб як пройдуть тимчасові дні нашого земного життя, прийняли нас в оселі вічні, туди, де й були наші скарби та наші серця.

Іван ВОЗНЕСЕНСЬКИЙ

ВАРТО ЗНАТИ

У ЦЕНТРІ ЛУЦЬКА ЗАЦВІВ «РАЙСЬКИЙ САД»

Така благодатна місцина знаходиться за брамою кафедрального собору Святої Трійці. Розповів про неї телевізійному «12 каналі» митрополит Луцький і Волинський Михаїл.

Із приходом весни все цвіте і буяє. Квіти – символ любові, одухотвореності, світлого майбуття. Облагороджуючи територію, ми намагалися нагадати людям про «рай на землі», творцем якого є кожен із нас. Це наш український рай, і не треба шукати іншого, кращого місця поза рідним краєм, зазначив архієрей.

Садок налічує дев'ять яблунь, які посадили дбайливі парафіяни. Окрім дерев, на території собору плекають понад тисячу троянд, красу яких лучани зможуть побачити на Трійцю. А ще ростуть екзотичні рослини, такі, як сакура. Її посадили три роки тому, але так забуяла вона вперше.

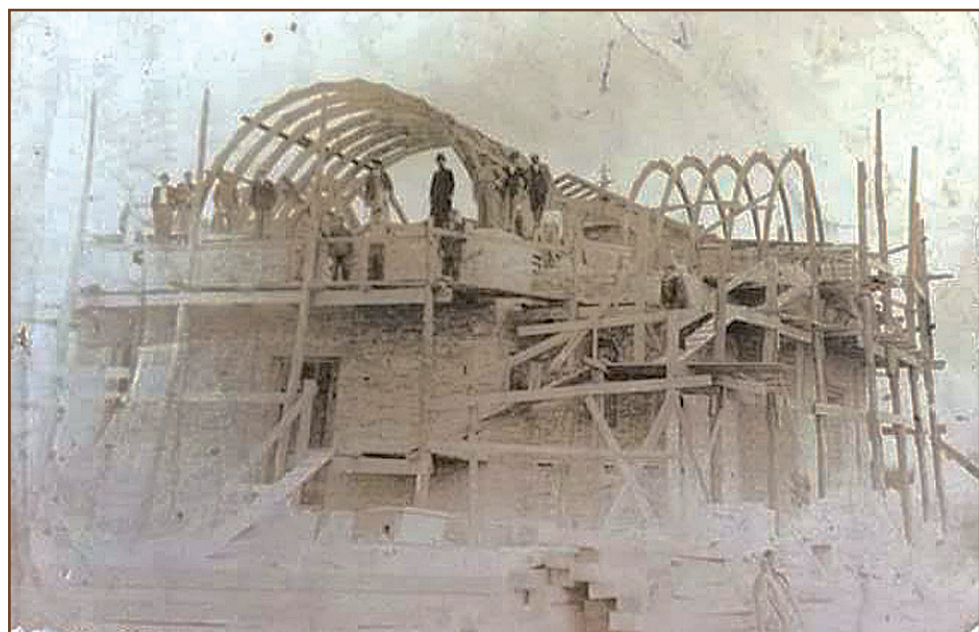
Насолоджуватись «райським куточком» може кожен бажаючий.

Оксана КАРНКОВСЬКА
Фото «12 каналу»

СВЯТИНІ ВОЛИНИ

У КНЯГИНИНКУ ВІДЗНАЧАЮТЬ ЮВІЛЕЙ ХРАМУ

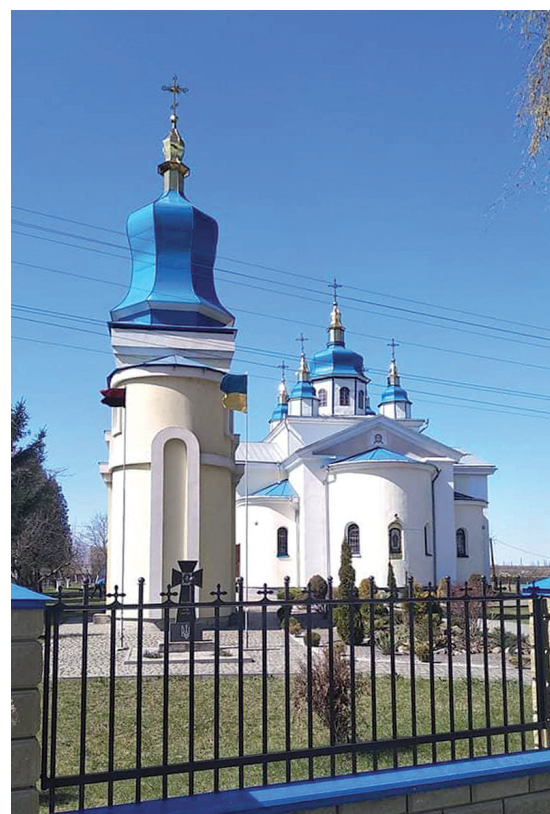

Першу літургію в церкві Покрови Пресвятої Богородиці цього села Луцького районного деканату відслужили 80 літ тому.

26 квітня 1940 р. мешканці сіл Княгинінок та Сирники відзначили Великдень у новому Божому домі. Як розповів настоятель протоієрей Михайло Бучак, раніше люди ходили до церкви в с. Сирники, що, ймовірно, була зведена у XVII ст. Проте вона не вмщала всіх молільників. У роки Другої світової війни згоріла. Так Свято-Покровський храм, побудований на межі двох сіл, став єдиною святинєю.

У церкві служили і за радянських часів. А з 1990 р. громада вирішила перейти у юрисдикцію Української автокефальної православної церкви, у 1995-му – в Українську православну церкву Київського патріархату. Із 1996 р. настоятель парафії – отець Михайло.

Ольга ВЕРЕМЧУК
Світлини з архіву протоієрея
Михайла БУЧАКА

ВАРТО ЗНАТИ

ЦЕ НАШІ СЛОВА

Українською нині розмовляють 41–45 мільйонів: 22–25 місце на світі. За останнім переписом (щоправда, 2001 року) найбільша частка україномовних – у Волинській та Івано-Франківській областях: майже 98 відсотків. За соціологічними опитуваннями, серед обласних центрів найбільше україномовних у побуті (теж 98 відсотків) – у Луцьку та Рівному.

Нині чимало наших громадян пильніше ставляться до рідного слова, намагаються говорити «чисто по-українськи». У мовознавстві є поняття *пуризм*, від латинського *purus* – чистий. Так називають плекання, часом аж крайнє, чистоти рідної мови. Воно притаманне багатьом народам, особливо тим, котрі звільняються з-під імперського панування чи борються проти надмірного тиску інших мов.

Але все добре в міру. Як і в усьому, в пильнуванні чистоти мови треба не передавати куті меду. Частенько ж наші сучасники уникають слів, подібних до російських, думаючи, що то росіянізми, суржик. Насправді це здебільшого такі наші слова, тільки з давньоруської спадщини. А в мовознавстві існує й поняття *псевдосуржик*.

Наприклад, і в розмовному, і в художньому стилях української мови поряд зі словом *місто* є давнє *город*. Воно походить від *городити*: у старовину обгороджений частоклом чи обнесений муром населений пункт називався *городом*, *градом*, на відміну від села, що такого захисту не мало.

У біблійній книзі Об'явлення в перекладі митрополита Іларіона (Огієнка) читаємо: «А інший, другий ангол летів слідом і казав: «Упав, упав Вавилон, *город* великий...» (<...> І місто велике розпалося...» (Об. 14:8; 16:19).

Тож слова *город* (і, відповідно, *горожанин*) цуратися нічого: воно старовинне українське та живе донині.

Подібно і слово *гостиниця* (що походить

від *гість*): воно питомо наше, є в українській поряд із запозиченою з французької мови лексемою *готель*. Читаємо в Євангелії від Луки у тому ж перекладі: «І він [милосердний самарянин] підійшов, і обв'язав йому рани ... посадив на худобину власну, і приставив його до *гостиниці*...» (Лк. 10:34). Із того ж Євангелія в перекладі Патріарха Філарета (Денисенка): «І народила Сина

Свого Первістка, і спвила Його, і поклала Його в ясла, бо не було їм місця в *гостиниці*» (Лк. 2:7).

Отже, обидві лексеми – і *готель*, і *гостиниця* – є в нашій мові.

Дехто уникає слів «ждати» (мовляв, то русизм, українською треба тільки «чекати») і «держати» (буцім, потрібно лише «тримати»). Але їх використовують не лише класичні й сучасні автори вітчизняної художньої літератури, а й перекладачі Святого Письма. Ось уривок із Послання до филип'ян: «Життя ж наше на небесах, звідки ждемо й Спасителя...» (Фил. 3:20); а ось – із Псалтиря: «Доки я не страждав, блудив був, та тепер я *держусь* Твого слова» (Пс. 118:67, обидва – пер. І. Огієнка).

Як бачимо, правильно казати по-нашому і «чекати», і «ждати», і «тримати», і «держати». Просто кожна мова, українська теж, складається з пластів і старожитних, і більш новочасних.

Отож, не обходьмо десятою дорогою спадщину предків лише тому, що деякі з тих слів «схожі на російські». (Ще окрема розмова, звідки вони в російській узялись!)

Кого ж ця тема зацікавила більше, може прочитати в інтернеті мою статтю «То ніякі не русизми», або Пора забирати позичене».

Віктор ГРЕБЕНЮК,
літературний редактор інформаційно-видавничого центру єпархії,
член Співки християнських письменників України

— АМВОН —

СЛОВО ПРО КОРИСТЬ ВІД КОРОНАВІРУСУ

Проповідь митрополита Луцького і Волинського Михайла, виголошена 20 квітня,
у Світлий понеділок, на завершення Божественної літургії в кафедральному Свято-Троїцькому соборі

Во ім'я Отця і Сина і Святого Духа! Христос воскрес!

Вітаю усіх вас, улюблені браття і сестри, з продовженням радісного спілкування навколо великої події, навколо радісної звістки – Світлого Христового Воскресіння, виголошуючи і нагадуючи один одному про те, що ж Христос перемиг Своїм життям. Христос Своїм приходом в цей світ перемиг смерть. Виголошуємо і проповідуємо це один одному вітанням «Христос воскрес!»

Сьогодні другий день, коли відомість наша нагадує нам про святкування, відзначення нами Пасхи Христової. Хоча друга частина розуму нашого, друга частина думок нагадує нам про особливі обставини сьогодні. І ніби здається – свято якесь не в повноті. Ну щось так, але не до кінця.

Для віруючої людини повинна бути відкинута оця двоякість! Для віруючої людини сьогодні визначено одне – свято перемоги життя над смертю! Якщо ми усвідомлюємо, що сьогодні свято перемоги життя над смертю, то сьогодні є й усвідомлення перемоги над усім, що шкочить життя і спасінню самої людини. Тому я не просто закликаю вас, а внутрішньо переконую: радійте Пасці. Усвідомте сьогодні, що радість – радість життя, радість весни, радість у багатьох моментах. Із любой проблеми треба виходити, взявши із неї щось хороше. І тому сказано: «Дякуйте Богу і за скорботу, і за радість». Не потрібно біль і щось таке інше сприймати тільки як те, що принижує чи засмучує людину. Сприймайте біль, можливо, як акцент того, щоби задуматися, акцент того, щоб дещо переоцінити, акцент того, що ти взагалі людина. І тебе болить.

Одна із відомих діячок, яка багато афоризмів висловила, сказала гарну думку: «Якщо ти проснувшись, відчуваєш кожен ранок, що болить в іншому місці, – ти абсолютно здорова людина». Але воно тобі нагадує, що ти – людина. Тому сьогодні не будьмо тими людьми, яких із нас хотять виліпити: заляканими, депресивними, закритими і все таке інше. Станьмо сьогодні глибоковіруючими людьми, які святкують Пасху, які радіють душевно, які роблять якісь речі, що незвично в оцей період часу, в карантин. Наприклад, ходіння в масці, можливо, й незручно, але згадаю такий випадок, жінку, яку я зустрів одного разу. Кажу: «Що ти в масці ходиш?» (Ну тільки говорять там – грип по місту.) Кажу: «Владико, не встигла помалюватися і погано виглядаю, одягнула маску, ніби хвора». От людина з проблематичної ситуації знайшла собі щось позитивне, зекономила на усіх отих речах. І вона знову ж таки в позитиві.

Давайте у цих речах негативних шукати щось позитивне. Наприклад, сидимо вдома. Посидь вдома з жінкою. Дивись – а непогана людина взагалі. А хотів з нею перед тим розвестися. Тоже позитив! Дітей побачити, батьків побачити. Наскільки цікаве спілкування між нами може бути, і це, з однієї сторони, попущення Боже, а з іншої сторони – нас якось ну треба отрезвити. Якось треба нас заставити поститися, молитися, спілкуватися.

Активніше ж спілкуємося. Уже ж спілкуємося новою формою – відеозв'язком. Технічні засоби дозволяють. Робиш конференцію, п'ятьшість чоловік сидять біля телефона. Ставлять (я зустрів таку ситуацію) телефон, на ньому декілька зображень, всі цокаються з телефоном, сидять по хатах і п'ють по сто грам.

В іншому випадку надіслали б смайлик. І оце, як я кажу, порочне: картинками «розмовляємо». Ми ж вживу перестали розмовляти один з одним! Смайлики, картинки, максимум СМС... Це вже досягнення, коли шрифтом один одному передали якусь емоцію. Як ми Пасху можемо передати, не бачивши один одного? Пасху радості, Пасху воскресіння. Ми знову кудись би спішили, щось треба, щось бігом, засмічували б середовище. Бо ж невиховані. Виїжджаєм, треба «накрити поляну». Накрили, пообідали – і сміття залишили. Так Господь каже: «Не хочете самі прибирати, Я вас заставлю. Сидіть тепер по домах і святкуйте. Природа буде чистіша». Екологи кажуть: «Природа стає чистіша». Річки чистіші стають. Господь показує в такий спосіб. Можливо, Йому подякувати б за це попущення?

Так, ми скорбимо, бо вмирають люди. І ми не кажемо, що це – повне благо. І дай, Боже, щоб всі одужали, виздоровіли. Але в нас гине і з інших причин людей море, ми їх не бережемо. Менше злочинності: красти нема в кого, всі по домах сидять. Менше аварій на дорогах: їздили б сьогодні п'яні, було б повно аварій, – по домах сидимо. То чи не благо це? А сидіти в депресії, в страху, бо можеш там захворіти... Не ходи і не захворієш. Сиди вдома – збережеш своє життя й інших.

Так, ми повинні зробити висновок із цього попущення Божого. Сказати не «за що, Боже, Ти мені дав це покарання?», а сказати – «я дякую Тобі за науку». Тепер я поцінував ближнього свого, тепер я поцінував життя, поцінував свою Батьківщину. Я знаю зі свого досвіду спілкування з людьми, яких ми називаємо високого рівня, олігархами.

Спілкуєшся, каже: «В Україні добре, сиджу тут, в Україні». Я кажу: «Чого? Хата ж в Іспанії». – «Там багато вмирає людей». Нарешті живе тут, вже каже, що на медицину треба звернути увагу, вже звертає увагу на людей. Ось ці, які вчора стояли у відповідній позі і казали: «Ми тут властеліни, ми тут все керуєм парадом». А виявляється – така маленька болячка залякала всіх, і вмирають. І прем'єр-міністр може бути з коронавірусом, і архієреї можуть бути з коронавірусом. І монахи; і лаври закривають. Перед бідою всі однакові. Це отрезвляє.

Я більше знаходжу сьогодні дякувати цьому коронавірусу, ніж погано про нього думати. Єдине погане – не то що погане, а скорботне, – це те, що помирають, дехто відходить з цього життя із причини хвороби коронавірусу. Але кожна хвороба забирає за собою життя. А інфаркт не забирає? А рак не забирає? А елементарне запалення не забирає? А простий грип не забирає життя людей? Забирає. Не бережешся – будеш мати грип. Не бережешся – заразишся чимось іншим. Зловживаєш – буде страждати печінка, буде страждати серце. Кожен орган може страждати від нашого нерозумного життя.

Нарешті ми зрозуміємо слова, які я вам давно говорю й говорю: полюби ближнього свого, як?.. Як самого себе. Навчіться любити себе і зрозумієте, як треба любити ближнього, як треба любити Бога, як треба любити Україну. Ми не любимо себе, і Боженка каже: «Ось вам попущення». І починаєш любити себе.

Страх смерті стукає: всі миємо руки, всі ходимо в масках, не контактуємо. Страх смерті інколи більший, ніж віра. Сидимо ж по хатах. До церкви десь відважуємось піти, а десь не відважуємось. А якщо відважуємось, то там не торкнуся, там не підійду. І цей урок ми засвоїмо. Правильно його засвоїмо. Будем цілувати ікони, все в звичне воно прийде. Але сьогодні ми нарешті починаємо усвідомлювати, що таке любити себе. Ну як ти нас

навчиш? Ну як ти дитину навчиш: «Не пхай пальці в вогонь тому, що там пече»? І воно пхає пальці в вогонь, попеклося і потім тільки побачить, починає: «Там гаряче, гаряче» і починає дмухати.

Тому сьогодні треба подякувати Богу за радість, яку Він нам дає. За радість Світлого Воскресіння Христового. І подякувати за те, що Він нам попустив по-іншому подивитися на наше життя. Через ці «незручності», я б сказав.

Тому відкинем сьогодні страх, відкинем сьогодні те, що принижує людину. Ми повинні залишатися людьми. Не перетворюватись на стадо і не бути оцим учасником соціального психозу, психозу страху. Ми помрем усі. Але я вам бажаю залишити цей світ, виконавши всю місію, яку кожен собі задумав, і до повного зносу організму. До повного! А це багато десятиліть. За рік людина не зноситься (зноситься, якщо зловживає чимось).

Тому бережіть себе, любіть себе, пам'ятайте, що ви не просто люди, а що ваше тіло – «храм Духа Святого». Тому не треба нехтувати тими застереженнями, які вам дають. Беремо маску і йдемо до церкви. Миємо руки і хрестимся. Не треба іншого боятись. Треба дотримуватись усіх рекомендацій фахівців. Ви приходите до медика – користуйтеся порадами медика. Приходите до науковця – слухайте їхню наукову думку. Приходите в храм – слухайте священнослужителя. Зустрічаєтесь з батьками – слухайте науку життя. Треба навчитися слухати, тоді навчимося любити.

Тому сьогоднішній день нехай буде днем радості. Не роздвоєності, що, з однієї сторони Пасха, а другої – багато чого не можна. Багато чого і можна! І, як кажуть мудреці, які життя прожили: «Не можеш змінити обставини...» Як далі? «...зміни самого себе» або «...зміни своє ставлення до цих обставин» і не будеш скорбіти. Тому не треба скорбіти з отих певних «незручностей». Змініть своє ставлення до них – і проблеми нема.

Спілкуйтеся духовно, спілкуйтеся телекомунікаційно, взагалі спілкуйтеся. Живіть, насолоджуйтеся життям. І відганяйте страх і депресію, які нам насаджують через телебачення.

На завершення хочу нагадати вам слова із кінофільму «Собаке серце». Кажу [професор Преображенський]: «Не читайте радянських газет». Йому відповідають: «Інших нема». – «От ніяких і не читайте». І я вам кажу: «Не дивіться телевизор із його глупостями і його статистиками». – «Так немає більше чого дивитися». – «Так нічого більше і не дивіться».

Дивіться на ближніх своїх, дивіться на життя, дивіться, як все розквітає. На квітку подивіться, яка розквітає! Посадіть собі щось вдома на балконі в якомусь там горшку, хай воно там росте. Подивіться, як сонце сходить. Подивіться, як ваші діти сплять і просинаються. Як чоловік спить чи дружина спить і просинається. Вкрийте їх, обніміть їх і скажіть просто: «Христос воскрес! Усе добре. Скоро все закінчиться».

І я вам сьогодні кажу: Христос воскрес! Христос воскрес! Христос воскрес!

— ПОСТАТІ —

15 РОКІВ ТОМУ ЗАГИНУВ ПРОТОІЄРЕЙ ПЕТРО ЛЕВОЧКО

Духовенство собору Благовіщення Пресвятої Богородиці в Ковелі 12 квітня провело заупокійні богослужіння до 15-ї річниці трагічної смерті місцевого благочинного і першого настоятеля й будівничого цього Божого дому протоієрея Петра Левочки.

Як повідомив його син Михайло, теж священник, у день Входу Господнього в Єрусалим о. Петра пом'янули на панахиді в соборі, а описля на могилі, що біля храму, відправлено заупокійну літію. Молитву очолив нинішній настоятель протоієрей Василь Мичко.

Петро Левочко був першим священником УПЦ Київського патріархату на Ковельщині.

Народився 8 листопада 1960 р. в с. Діброва Сокальського району на Львівщині. Після

школи навчався у Червоноградському гірничому технікумі, по закінченні якого працював у шахті. В ті безбожні часи дуже мріяв стати священником. Згодом уже навчався в Одеській духовній семінарії, закінчивши яку, одержав направлення у Донецьку єпархію. Там був висвячений на диякона, а на пресвітера – коли повернувся до Одеси. Священниче служіння починав на Львівщині, продовжив – в Андріївській церкві Києва.

У березні 1992 р. отець Петро прибув до Ковеля й опинився у вихорі подій за становлення Київського патріархату. Чотирнадцять літ служіння в цьому місті були дуже насичені побожними справами. Панотець започаткував Водохреща на водосховищі, поїздки до Почає-

ва, хресні ходи до історичних та патріотичних подій, різдвяні вертепи, святкування релігійних торжеств і багато іншого. Крім того, був депутатом міської ради.

Також отець Петро став активним будівничим. «Хай там що, а я церкву зведу!» – неодноразово казав душпастир. Щодня бував на будівництві й керував ним, бо прямував до поставленої мети.

Отець Петро служив настоятелем Благовіщенського собору протягом 1992–2005 років. За його сприяння відкривались українські парафії у Ковельському, Шацькому, Ратнівському благочиннях, якими він опікувався.

Оксана КАРНКОВСЬКА
Світлина з архіву свящ. Михайла ЛЕВОЧКА

ЕПАРХІАЛЬНИЙ КАЛЕНДАР

2 травня

День народження: 60 років тому, 1960-го, – монахиня Єфросинія (Табуриńska), насельниця жіночого монастиря Святителя Василя Велико-го у Луцьку.

6 травня

День заснування храму: 30 років тому, 1990-го, – церква Великомученика Юрія Переможця в с. Сенкевичівка Горохівського дек.

13 травня

День народження: 55 років тому, 1965-го, – протоієрей Микола Нецькар, декан кафедрального собору Святої Трійці у Луцьку.

16 травня

День освяти храму: 10 років тому, 2010-го, – церква Святої Трійці в с. Липини Луцького райдеку.

17 травня

День заснування храму: 30 років тому, 1990-го, – церква Преподобного Серафима Саровського в с. Лемешів Горохівського дек.

18 травня

День народження: 50 років тому, 1975-го, – священник Андрій Шак, настоятель парафії Апостола Йоана Богослова в с. Губин Горохівського дек.

20 травня

День визначної події: 15 років тому, 2005-го – розпочав діяльність підрозділ Управління єпархії – паломницька служба (тепер паломницький центр «Україна») під керівництвом Лариси Савчук.

22 травня

День освяти храму: 20 років тому, 2000-го, – церква Святителя Миколая Чудотворця в с. Колодежі Горохівського дек.

27 травня

День народження: 40 років тому, 1980-го, – священник Богдан Репіньовський, настоятель

парафії Великомучениці Параскеви-П'ятниці в с. Милуші Луцького райдеку.

29 травня

День народження: 30 років тому, 1990-го, – священник Зіновій Ткачусь, настоятель парафії Архистратига Михаїла в с. Звірив Ківерецького дек.

31 травня

День освяти храму: 195 років тому, 1825-го (точні число й місяць невідомі) – церква Святої Трійці в с. Уховець Ковельського райдеку.

5 червня

День висвяти: 15 років тому, 2005-го, – протоієрей Роман Нестер, настоятель парафії Благочинних князів страстотерпців Бориса і Гліба в с. Романів Луцького райдеку.

7 червня

День висвяти: 5 років тому, 2015-го, – священник Віталій Ващук, настоятель парафій Ікони «Неопалима купина» в Луцьку та каплиці Великомученика і цілителя Пантелеймона у Волинській обласній клінічній лікарні (корпус №2 в с. Боголюби, Луцький р-н).

11 червня

День заснування храму: 25 років тому, 1995-го, – церква Різдва Пресвятої Богородиці в Рожиці.

14 червня

День народження: 50 років тому, 1970-го, – протоієрей Василь Ціко, настоятель парафії Великомученика Димитрія Солунського в с. Новосілки Горохівського дек.

15 червня

День заснування храму: 15 років тому, 2005-го, – церква Архистратига Михаїла в с. Мельники-Річицькі Ратнівського дек.

16 червня

День освяти храму: 25 років тому, 1995-го,

– церква Вознесення Господнього в с. Козлиничі Маневицького дек.

День народження: 40 років тому, 1980-го, – Ольга Кісельова, завскладом єпархіального управління.

День народження: 35 років тому, 1985-го, – священник Ігор Яцюра, настоятель парафії Апостола Андрія Первозваного в Луцьку.

17 червня

День народження: 25 років тому, 1995-го, – священник Сергій Петрошук, настоятель парафій Успіння Пресвятої Богородиці в с. Скригове, Святої Трійці в с. Лобачівка Горохівського дек.

19 червня

День заснування храму: 30 років тому, 1990-го, – церква Святителя Миколая Чудотворця в с. Скірче Горохівського дек.

24 червня

День народження: 35 років тому, 1985-го, – священник Володимир Курчин, настоятель парафій Святого Духа в селищі Берестечко, Великомученика Георгія Побідоносця в с. Кутрів Горохівського дек.

26 червня

День висвяти: 15 років тому, 2005-го, – священник Роман Войнарович, настоятель парафії Великомученика Димитрія Солунського в с. Гать Луцького райдеку.

Щирозадушно вітаємо вас із ювілеями, боголюб'язні отці, браття і сестри! Хай Господь благословляє усіх вас на многії і благії літа!

Інформаційно-видавничий центр єпархії буде вдячний за повідомлення про помилки чи недопрацювання в цій рубриці газети, а також в календарному розділі сайту pravoslavivolyuni.org.ua. Це краще звертатися за кілька місяців до ювілею і переконатися, що все гаразд.

ОФІЦІЙНО

Священника Володимира Господина призначено другим священником каплиці Великомучениці Тетяни в Луцьку (Коледж технологій, бізнесу та права Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки) (указ № 7 від 10 лютого 2020 р.).

Протоієрея Василя Луна звільнено від обов'язків настоятеля парафії Воздвиження хреста Господнього в с. Ощів Горохівського дек., а **священника Тараса Сидорука** призначено на цю посаду (№ 9, 10 від 27 лютого).

Протоієрея Ігоря Кухту звільнено від обов'язків настоятеля парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Любитів Ковельського райдеку, а **священника Віктора Домбровського** призначено на цю посаду (№ 11 від 12 березня, № 12 від 13 березня).

ОГОЛОШЕННЯ

Управління єпархії змінило розпорядок роботи

Духовна консисторія частково відновила нормальну працю після запровадження коронавірусного карантину.

З благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла, починаючи з 28 квітня, співробітники Управління єпархії виконують службові обов'язки в робочих кабінетах до обіду. При цьому в одному кабінеті одночасно можуть перебувати не більше двох осіб, які повинні використовувати медичні маски та антисептичні засоби.

Напередодні знову проведено професійну дезінфекцію в будинку духовної консисторії, а також кафедральному собору Святої Трійці. Цю роботу виконали працівники МНС.

Поки що відвідувачам рекомендовано приходити в Управління лише в нагальних справах. Інші питання слід вирішувати віддалено, використовуючи відповідні засоби зв'язку.

27 квітня 2020 р. У зв'язку з пандемією коронавірусу працівник МНС проводить дезінфекцію в луцькому кафедральному соборі Святої Трійці
Світлина інформаційної служби єпархії

СПІВЧУТТЯ

Упокоївся викладач ВПБА

Відійшов до Всевишнього старший викладач Волинської православної богословської академії **Євген ШАЮК**.

Він народився 15 березня 1931 р. в с. Бовшів Галицького району Івано-Франківської області. У духовній школі Євген Пахомович працював із 1992 року, викладав музично-хорові дисципліни на регентському відділенні. Був заслуженим працівником культури України, засновником народної аматорської хорової капели «Злагода».

Помер 22 квітня. Чин похорону, який очолив ректор ВПБА протоієрей Володимир Вакін, відбувся у храмі Воскресіння Христового, що на міському кладовищі поблизу с. Гаразджа. На тому цвинтарі його і поховали.

Нехай Господь оселить раба Свого Євгена там, де праведні спочивають.

Відійшов у вічність Юрій СЕГЕДА

У результаті нещасного випадку упокоївся Юрій Сегада, активний парафіянин кафедрального собору Святої Трійці, благодійник.

Відспівали спочилого 30 квітня в головному храмі єпархії. Чин похорону очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл.

У слові владика зазначив, що Юрій Станіславович був прикладом хорошого християнина, сім'янина, був зразковим парафіянином цього храму. Він належав до людей, які живуть не лише власним життям, а й життям Церкви і суспільства.

Висловлюючи співчуття близьким, архієрей порадив не мучити себе питанням «Чому так сталося?», а виразити свою любов і повагу до померлого, підтримку сім'ї та близьким.

Митрополит Михаїл і клірики храму висловлюють щире співчуття усій родині носовспочилого та закликають молитися за упокоєння його душі.

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку

СЛОВО ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ – НА ВОЛИНІ	ЧИТАЙТЕ Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМУ, біля обласної юнацької бібліотеки). Розпорядок роботи: будні – 9.30–19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год.	ДИВІТЬСЯ Передача «Духовна абетка»: субота, 20.30; повтор у неділю о 16 год., середу – о 7 год. «12 канал»	СЛУХАЙТЕ Передача «Благо»: неділя, 7.30, FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).	ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ Сайт pravoslavivolyuni.org.ua – історія, устрій єпархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, відео, газета, книги, аудіо, передруки.
--	--	--	---	--

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За одну Полісся Українську Православну Церкву!

Частина Волинської єпархії Православної Церкви України

Свідоцтво про державну реєстрацію: ВЛ № 219 від 03.08.2004 р.
Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії Православної церкви України (Волинська духовна консисторія)
Друк – ПРАТ «Волинська друкарня» (Луцьк, просп. Волі, 27). Тел. (0332) 710-301. Зам. № 382. Наклад 1500 пр. Передплатний індекс 91241.

РЕДАКЦІЯ
Віталій КЛІМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Микола ВОЛОШИН (верстка)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове. Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім. Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1
volynkonsistoria@ukr.net
Час роботи: понеділок–п'ятниця (крім святкових днів), 10:00–16:00, обідня перерва – 13:00–14:00

КЕРУЮЧИЙ ЕПАРХІЄЮ
Митрополит Луцький і Волинський МИХАІЛ. Тел./факс (0332) 72-44-64

КАНЦЕЛЯРІЯ
Канцлер – протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Віце-канцлер – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ. Тел. (0332) 72-44-64

ІНФОРМАЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ ЦЕНТР
Тел. (0332) 72-21-82
Голова центру – протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії)
infosluzhba@ukr.net
Сайт – pravoslavivolyuni.org.ua
info@pravoslavivolyuni.org.ua

Пресслужба (співпраця зі ЗМІ) – прессекретар протоієрей Віталій СОБКО.
Моб. (050) 661-56-68
Pres-sluzhba@ukr.net
Газета «Волинські єпархіальні відомості». Hazeta.vyev@gmail.com

Телестудія «Собор» – гол. редактор диакон Сергій ПАНАЩУК
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО.
Тел. (095) 126-40-77. Blaho@ukr.net
Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі»
– завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО. Тел. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97
kljuchi@ukr.net

КАПЕЛАНСЬКА СЛУЖБА
Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ
Інспектор з питань місії діяльності – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК.
Тел. (0332) 20-00-25, моб. (095) 538-05-87

ПАЛОМНИЦЬКИЙ ЦЕНТР «УКРАЇНА»
Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, моб. (050) 812-09-79

Уповноважений єпархії у справах сім'ї – протоієрей Василь КЛОЧАК. Моб. (066) 571-75-27, (097) 180-20-43

ТОЧКА ЗОРУ

ПРОІГНОРОВАНИЙ ЧОВЕН

Є така оповідь. Під час великої повені, коли всі люди рятувалися як могли, один чоловік, що вважав себе глибоковірним, щиро молився, звертаючись до Бога про порятунок. Остривець, де він стояв на колінах, щоразу облизувала наситна вода, зменшуючи його в розмірах. Люди, які пропливали мимо у човні, пропонували чоловікові приєднатися до них. Він відмовився, адже вірив, що Сам Творець прийде йому на допомогу. Зрештою вода підступила так, що стояти навколівши не було змоги, і він, уже в каламутній бистрині, відмовив ще одному човняреві, який рятувався на саморобному суденці. Третя відмова про рятунок стосувалася чоловіка, котрий пропонував йому стрибнути на дерев'яну колоду, яку він вправно осідлав. Так із молитвою на вустах його поглинула брудна вода...

Коли душа, покинувши тіло потопельника, явилась перед очі Господа, то не втрималася запитати, чому ж він не врятував свого вірного раба?

– Я ж тобі тричі посилав порятунок. Чому ж ти на це не зважив? – відповів Господь.

Дехто з нас не раз бував у такій ситуації, коли сподівався на особисту поміч від Творця і вперто очікував чуда. Сила віри, формулу якої пізнав кожен віруючий, безумовно, рятує і зціляє. Але ж Усевишній творить дива руками наших ближніх! А ми чекаємо Його особистої участі, бо досягли, бач, уже того «рівня», коли готові вести діалог «сам на Сам»?

Щось подібне, але в глобальному розумінні, трапилось із пандемією, яка вкотре дала усім нагоду втямити нашу залежність від ситуації як іспит на терпіння і мудрість. Потужний вірус загнав людей на острівці самотності буквально. Невидима хвороба поки що бере верх над досягненнями медицини, проте психологічну допомогу нам прислали уже в першому човні. Хто вірить у Господа і сподівається на Його поміч, той не сумнівається в перемозі. Так сталося (мабуть, неспроста), що час пандемії припав на Великий піст і найсвітліше свято – Воскресіння Господнє. Храми залишилися порожніми, без вірян.

Але не всі. Частина Української православної церкви з неофіцій-

ною приставкою МП проявила гординю: вище керівне духовенство вирішило зневажати послані для рятунок човни і чекати допомоги безпосередньо із небес. Такі заклики мали на меті використати момент для підняття власного престижу.

– Моя особиста позиція така: можливо, проблематика виникла в Києво-Печерській чи Святогірській лаврі з однієї причини – через гординю, – каже головний військовий капелан Волинської єпархії ПЦУ, настоятель парафії в Княгининку Луцького районного деканату протоієрей Михайло Бучак. – Якби я вийшов до людей і сказав їм: «Люди, та що нам той коронавірус, ми такі віруючі, що той коронавірус на раз-два розгонимо... Але перепрошую: хто я такий, щоб розписуватися за Господа? Якщо у світі є проблематика, є захворювання, вірус, який спричиняє смерті людей, то він допущений Богом. Якби Бог не хотів, Він би його не допустив».

Якщо Господь його допустив, значить ми не повинні легковажити, бо легковажимо ми завжди через свою гординю.

Випадки зараження коронавірусом спостерігалися в багатьох випадках у храмах МП, коли проявляла й «непослушаніє» Патріарху Московському Кирилові. Адже там, у Білокаменній, утрималися від заклику для онуфріївських підлеглих беззастережно кидатись на здот під назвою COVID-19. Але коли добряче наламали дров і суспільний відгомін досяг апогею, з'явилися продумані ходи для відступу і виправдання.

Громадська організація «Інститут релігійної свободи» (ІРС), яка спеціалізується на правозахисній

діяльності для релігійної спільноти, 29 квітня оприлюднила звернення «про неприпустимість розпалювання ворожнечі в суспільстві у зв'язку з пандемією COVID-19». Основний сенс документа в тому, що посадові особи МОЗ та журналісти заявляють про очікуваний спалах захворювань на коронавірус унаслідок відвідування храмів на Великдень. ІРС характеризує це як розпалювання ворожнечі, бо більшість церковних громад дотримувались карантину. Вони стверджують, що повинні відповідати порушники, а не вся релігійна спільнота.

Окрім цього, Всеукраїнська рада церков і релігійних організацій готує відкритого листа президентові Зеленському стосовно цього питання. Очікується, що там буде вимога надати правову оцінку діяльності ЗМІ та активістів, які писали про спалахи коронавірусу в релігійних організаціях.

Тож виходить цікава ситуація: ми (МП) напакостили чітко продуманою поведінкою, яка забрала життя і здоров'я багатьох людей, а відповідати маємо всі – уся система релігійних організацій і конфесій. Індивідуальної відповідальності не передбачено. Але ж ми пам'ятаємо виступи предстоятеля УПЦ (МП) митрополита Онуфрія і настоятеля Києво-Печерської лаври митрополита Павла про маловірство прихожан, що бояться приходити у храми на такі величні свята, і конкретні заклики до відвідування літургій.

Основний промах цієї заяви полягає в тому, що її автори критикують передовсім владу та журналістів, проте не знаходять жодного слова на адресу порушників карантину. Не чути, наприклад, закликів

до настоятелів трьох лавр – Святогірської, Києво-Печерської та Почаївської: мовляв, дорогі владики, що ж ви підставляєте усю релігійну спільноту? Натомість бачимо намагання через президента насварити тих, хто надав цій темі суспільного розголосу.

Заява не тільки не захистила релігійні організації від критики, а ще й сприяла звинуваченням у відбілюванні репутації Московського патріархату, серйозно підмоченої через порушення карантину.

– Треба віддати належне УПЦ (МП), вони дуже вдало використали ситуацію, і вже виходить, наче не вони порушували карантин і наражали вірян на небезпеку, а недобросовісні ЗМІ «розпалювали ворожнечу», – зазначає релігізнавець Дмитро Горевої.

«І не матимуть пастирі захисту, а проводирі череди – утікання... І чути крик пастирів, і лемент тих проводирів череди, бо пустошить Господь їхню череду...» (Єремій, 25:35). Верховні і низові пастирі, бажаючи вибратися із рейтингових низин, загнали себе у прірву. Вони не помітили човнів порятунку і сподівалися на яскраве чудо, яке врятувало би їхній престиж, тобто пішли ва-банк. Паралельно із закликами до вірян ігнорувати пандемію ці священнослужителі не гордують принизити себе до неправдивих свідчень. Адже інформацію про власну хворобу заражені вірусом вони приховують і дотепер. Не вдалося цього заваулювати лише тим пастирям, у кого COVID-19 виявили посмертно.

Аби не згадувати зайвий раз найбільші монастирі та лаври МП, які проігнорували мудрість порятунку людей, звернемося до прикладу наших сусідів-рівенчан. За пів сотні кілометрів від Луцька є село Зоря Рівненського району. Ті ж ЗМІ розповсюдили правдиву інформацію про те, що коронавірус у поселення привезли із Почаївської лаври. Люди розповідають, що хор місцевого храму УПЦ (МП) нещодавно їздив туди. Незадовго по тому в селі стали фіксувати перші випадки коронавірусної хвороби. Нині її підтвердили у майже 50 жителів.

Зважаючи на велику кількість інфікованих, Зорю закрили на карантин. У ньому облаштували три

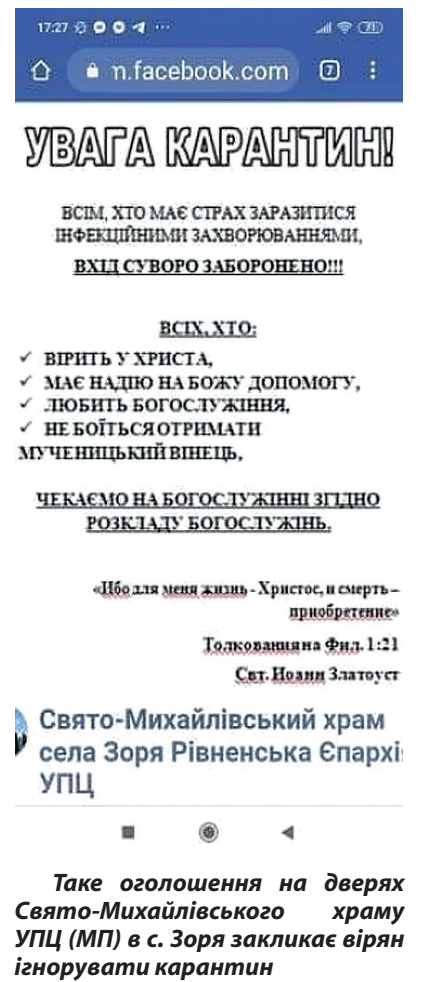
пости, перекривши решту виїздів із населеного пункту.

Попри це, у храмі не припинили богослужіння. Навпаки, місцевий батюшка закликає людей приходити на службу. Отець Валерій запевняє, що ані він, ані будь-хто із хористів під час карантину до лаври не їздив. Каже, що в Зорі хворіють не лише парафіяни церкви.

Нині такі ситуації зараження коронавірусом привірено до злочину і підлягають кримінальній відповідальності. Слідство розбереться, хто каже правду. А ось доказ «правди», втілений у наочності, – оголошення на дверях Зорянського храму – спростувати аж ніяк не вдасться. Бо там явно звучить заклик ігнорувати карантин і прийти до церкви. «Нема нічого таємного, що не стало б явним» (Лк. 8:17), у часи випробування істина виявить себе в конкретних діях.

То хто насправді ігнорує посланий Господом човен для порятунку, а хто його ще й розхитує?

Віталій КЛИМЧУК

17:27 n.facebook.com

УВАГА КАРАНТИН!

ВСІМ, ХТО МАЄ СТРАХ ЗАРАЗИТИСЯ ІНФЕКЦІЙНИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ, ВХІД СУВОРО ЗАБОРОНЕНО!!!

ВСІМ, ХТО:

- ✓ ВІРІТЬ У ХРИСТА,
- ✓ МАЄ НАДІЮ НА БОЖУ ДОПОМОГУ,
- ✓ ЛЮБИТЬ БОГОСЛУЖІННЯ,
- ✓ НЕ БОЙТЬСЯ ОТРИМАТИ МУЧЕНИЦЬКИЙ ВІНЕЦЬ.

ЧЕКАЄМО НА БОГОСЛУЖІННІ ЗГІДНО РОЗКЛАДУ БОГОСЛУЖІНЬ.

«Ібо для мене життя - Христос, в смерть - приобретення»
Толковання на Фил. 1:21
Свт. Іоанн Златоуст

Свято-Михайлівський храм села Зоря Рівненська Єпархії УПЦ

Таке оголошення на дверях Свято-Михайлівського храму УПЦ (МП) в с. Зоря закликає вірян ігнорувати карантин

ХУДОЖНЄ СЛОВО

КВІТИ ДЛЯ БОГОРОДИЦІ

Оповідка

Одного зимового погожого дня після недільної літургії до читця у храмі підійшла парафіянка з проханням. Ця дівчина зрідка появлялася в тутешній церкві, бо жила в приміському селі.

У Наталі – так звали дівчину – сталася велика прикрість. Вона працювала медсестрою в стоматологічному кабінеті, відповідаючи за підготовку інструментів до роботи. Якось лікар, підлеглою якою вона була, поїхав у відрядження, а після повернення не виявив серед інструментів дороговартісного наконечника. Ціна речі була настільки великою, що Наталі треба було б працювати декілька років, щоб її придбати. Отже, в кабінеті перерили все, залучили прибиральниць, але наконечника так і не знайшли. Дівчину в крадіжці прямо не звинуватили, але ставлення змінили на прохолодне, майже не спілкувалися.

З того часу пройшло зо два місяці, і ось вона вирішила попросити молитви в читця. Таке прохання його, звичайно ж, здивувало. Бо ж він не був ані священником, ані дяконом. Але відмовити дівчині не міг. Після почутої історії запропонував їй помолитися разом перед великою храмовою іконою Богородиці. Цей образ не вважався чудотворним, але читець давно вважав, що кожна ікона – чудотворна, головне – молитися з вірою до того, хто на ній зображений.

Отже, вони промовили «Богородице Діво», а потім читець коротенько переказав їй історію Наталі та попросив допомоги, хоча розумів: справа майже безнадійна. Бо шукати невеличкий наконечник через декілька місяців після згуби – це все одно, що голку в копиці сіна.

Коли дівчина пішла, з вітваря визирнув благочинний храму. Читець попросив і його помолитися, щоб Наталія знайшла згублене, а потім і свого батька-священника.

Прошло кілька місяців. Дівчина в храмі більше не з'являлася. Читець час від часу молився за неї та чекав на новини. І ось навесні Наталія з'явилася з радісною звісткою: наконечник таки знайшовся. Згубу виявив сам лікар у власному футлярі. Він, мабуть, так ретельно захочав дорожого речі перед поїздом, що й забув, куди поклав. Найбільше ж у цій історії дівчину здивувало те, що лікар повідомив їй про знайдене у велике Богородичне свято.

Читець одразу ж зрозумів, Чия невидима рука зробила таке маленьке чудо. Він запропонував, щоб Наталія на знак вдячності до Діви Марії принесла їй квіти: неважливо – польові чи садові, головне – від щирого серця.

Невдовзі дівчина переступила поріг церкви з букетом у руках. Але, мабуть, через сором'язливість просто залишила його на столі при вході. Як на диво, все це відбулось на очах читця. У храмі він був єдиний, хто знав, кому призначалися квіти. Тож одразу було приготовано вазу з водою – і квіти вдячності знайшли своє місце біля ікони Богородиці.

Ось так Божа Матінка явила Свою допомогу в безнадійній, здавалось би, справі. А читець у черговий раз переконався, що нечудотворних ікон не буває.

Олександра ТОЦЬКА